

Tobaksreklame

UDENRIGSMINISTERIET

ASIATISK PLADS 2
1448 KØBENHAVN K
TELEFON: 45 33 82 00 00
GIROKONTO 3 00 18 08
TELEX: 31292 ETR DK
TELEFAX: 45 31 54 05 33
TELEGRAMADRESSE: ETRANGERES

Medlemmerne af Folketingets
markedsudvalg og deres stedfortrædere

1 bilag Kontor N.1 J.nr. 400.C.2-0

Dato 12. maj 1992

./.

Under henvisning til drøftelserne i Folketingets
markedsudvalg den 8. maj 1992 fremsendes vedlagt et
af Sundhedsministeriet udarbejdet notat om forholdet
mellem tidsskrifter, magasiner, aviser m.v. fra lande
uden for EF, der indeholder tobaksreklamer, og EF-
Kommissionens forslag til direktiv om reklame for
tobaksvarer.

Ejvind Munk-Jensen

Sundhedsministeriet
5.kt.j.nr.673/4-2-12/1991
Den 12. maj 1992

Notat om forholdet mellem tidsskrifter, magasiner, aviser
m.v. fra lande uden for EF, der indeholder tobaksreklamer,
og EF-Kommissionens forslag til direktiv om reklame
for tobaksvarer.

1. Der har ikke været rejst tvivl om rigtigheden af, at direktivforslaget omfatter et forbud imod tobaksreklamer i den skrevne presse, dvs. tidsskrifter, magasiner, aviser m.v. Der har heller ikke været rejst tvivl om rigtigheden af, at direktivforslaget omfatter trykte medier med tobaksreklamer, hvad enten disse er produceret i medlemsstaten selv eller i én af de andre medlemsstater.
2. Det spørgsmål, der har været rejst, har alene været, om det ikke ville være i overensstemmelse med direktivet, at sælge tidsskrifter, magasiner, aviser m.v. importeret fra lande uden for EF, der indeholdt tobaksreklamer. En konsekvens heraf ville eksempelvis være, at det i Danmark ville være ulovligt at sælge et engelsk magasin, hvis det indeholdt tobaksreklamer, hvorimod salg af et tilsvarende amerikansk tidsskrift lovligt kunne finde sted.
3. EF-Kommissionens forslag til rådets direktiv om reklame for tobaksvarer er fremlagt den 6. juni 1991 i

KOM(91) 111 endelig udg.-SYN 194, der svarer til DOK 6748/91 SAN 45.

- 4 Kommissionen anfører i indledningen til forslaget, at dette "... vedrører reklamer for tobaksvarer i radioen, pressen, på plakater, i film samt ved hjælp af et hvilket som helst andet reklamemedie." Det skal også bemærkes, at der i de indledende betragtninger udtrykkeligt er henvist til ønsket om ".... at undgå enhver form for konkurrenceforvridning."
- 5 I direktivforslagets artikel 1 fastsættes det, at der ved "reklame" forstås: ".... enhver form for meddelelse, oral, trykt, i radio, fjernsyn eller biografer, som direkte eller indirekte har til formål at fremme anvendelsen af en tobaksvarer" I direktivforslagets artikel 2, stk. 1, bestemmes det, at ".... alle former for reklame for tobaksvarer inden for Det Europæiske Fællesskab forbydes" Som eneste undtagelse er det i artikel 3 udtrykkeligt fastsat, at medlemsstaterne dog ".... kan tillade reklamer inde i tobaksudsalg, når reklamerne ikke er synlige udefra."
- 6 Spørgsmålet om udenlandske tidsskrifter, magasiner, aviser m.v., der indeholder tobaksreklamer, er således ikke udtrykkeligt omtalt i direktivforslagets tekst. En almindelig fortolkning må imidlertid føre til den konklusion, at der i mangel af en udtrykkelig undtagelse herfor vil være forbud mod at sælge også sådanne publikationer. Der savnes helt holdepunkter for den modsatte antagelse.
- 7 Der foreligger ikke fra Kommissionens side skriftlige udtalelser, som kan tjene til at bekræfte denne opfattelse. Derimod har det i forhandlingsforløbet -

også fra Kommissionens side - klart været forudsat, at dette vil være retstilstanden.

8 Det kan således oplyses, at der på mødet i Rådets arbejdsgruppe vedrørende sundhed den 11.-12. september 1991 af den hollandske formand blev rettet et spørgsmål til Kommissionen om, hvorvidt man havde gjort sig overvejelser om de problemer, forslaget vil skabe for publikationer fra tredielande. Kommissionen svarede, at der var tale om et meget vigtigt, men også meget svært spørgsmål. Hvis man ønsker at forbyde reklame for tobak i medlemslandene, må det gælde alle reklamemedier - altså også udenlandske. Ellers ville der være tale om diskrimination af EF-produktion.

9 Det kan videre oplyses, at den hollandske formand på mødet i Rådets arbejdsgruppe vedrørende sundhed den 24. september 1991 påny rejste spørgsmålet, herunder hvorledes Kommissionen havde forestillet sig, at spørgsmålet om import fra tredielande ville være stillet, såfremt direktivet gennemførtes. Kommissionen opregnede efter det oplyste tre kategorier, hvor problemstillingen ville være følgende: Specielle udgaver af store publikationer trykt uden for Fællesskabet, men rettet mod Fællesskabet, skulle overholde EF's regler. Det samme gjaldt specielle udgaver redigeret uden for EF, men trykt i EF. Også "mellemstore" publikationer skulle overholde EF-reglerne, eventuelt således at en reklame for tobak kunne indlægges som løvblad ved distribution uden for Fællesskabet. Derimod tilkendegav Kommissionen, at "små publikationer af specielt indhold og rettet mod specielle grupper" skulle behandles "fornuftigt", dvs. at der skulle være en fleksibel holdning over for tobaksreklamer i sådanne publikationer. Kommissionen ville på forespørgsel ikke medgive, at

sådanne regler ikke ville være særlig lette at administrere.

- 10 For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt Kommissionen generelt har været opmærksom på kollisionen med ytringsfriheden, fremgår følgende af forslaget afsnit II. Grundlaget for Fællesskabsaktionen: "... Reklamer udgør en vigtig økonomisk aktivitet, der klart henhører under de grundlæggende rettigheder. Lovgiverne i de tolv medlemsstater har imidlertid følt et behov for at begrænse udøvelsen af disse rettigheder for derved at beskytte den offentlige sundhed."
- 11 De gældende regler om tobaksreklame i de øvrige EF-lande er summarisk angivet i direktivforslagets afsnit I. Opsummering af situationen. Ifølge denne oversigt er der i Frankrig, Italien og Portugal er totalt forbud mod tobaksreklamer. Der findes dog i alle tre lande undtagelser. I Portugal og Frankrig omfatter forbudet således ikke reklamer på udsalgsstedet. Med hensyn til Grækenland er det i det nævnte afsnit af direktivforslaget oplyst, at det der er forbudt at bringe reklamer i radioen. Med hensyn til de øvrige former for direkte reklame er det obligatorisk at anføre advarsler om sundhedsfaren ved varen. Der skulle således ikke på nuværende tidspunkt være noget totalforbud mod tobaksreklamer i Grækenland.
- 12 Sundhedsministeriet har indledt en nærmere undersøgelse af det særlige spørgsmål om, hvorvidt de gældende nationale bestemmelser om forbud mod tobaksreklamer i Frankrig, Italien og Portugal også omfatter udenlandske tidsskrifter, magasiner, aviser m.v., der indeholder tobaksreklamer.